BÀI GIẢNG: SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỪ NĂM 1917 ĐẾN NĂM 1991

CHUYÊN ĐỀ: CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỪ NĂM 1917 ĐẾN NAY

GIÁO VIÊN: THẦY HỒ NHƯ HIỂN

MỤC TIÊU

- ✓ *Trình bày được quá trình hình thành Liên bang Xô viết.*
- ✓ *Phân tích được ý nghĩa sự ra đời của Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết.*
- ✓ *Trình bày được sự phát triển của CNXH ở các nước Đông Âu sau Chiến tranh thế giới thứ hai.*
- ✓ *Nêu được sự mở rộng của CNXH ở khu vực châu Á, Mỹ La-tinh.*
- ✓ *Giải thích được nguyên nhân sụp đổ mô hình CNXH ở Liên Xô.*

1. SỰ HÌNH THÀNH LIÊN BANG CỘNG HÒA XHCN XÔ VIẾT

a) Quá trình hình thành Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết

- Ngày 25-10-1917: Cách mạng tháng Mười Nga giành được thắng lợi.
- Ngày 25-10-1917: Chính quyền ban hành Sắc lệnh Hòa bình và Sắc lệnh ruộng đất.
- Năm 1919 – 1920: Nga thành công bảo vệ chính quyền cách mạng non trẻ.
- Ngày 30 – 12 – 1922: Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết (Liên Xô) thành lập.
- Năm 1924, Bản Hiến pháp đầu tiên của Liên Xô được thông qua.

b) Ý nghĩa sự ra đời Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết

**Với Liên Xô*

- Mang lại lợi ích chung cho tất cả các dân tộc trên đất nước Xô viết.
- Tạo điều kiện cho sự phát triển kinh tế, xã hội của các nước Cộng hòa.
- Tăng cường vị thế của Liên Xô trên thế giới.

*Với thế giới

- Chứng minh sự đúng đắn của chủ nghĩa Mác – Lenin.
- Làm tiền đề cho sự ra đời của hệ thống xã hội chủ nghĩa trên thế giới.
- Là chỗ dựa vật chất và tinh thần cho phong trào cách mạng thế giới.

2. SỰ PHÁT TRIỂN CỦA CNXH SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI

a) Sự phát triển của CNXH ở Đông Âu

- Từ năm 1945 đến năm 1949, hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân.
- Từ năm 1950 đến nửa đầu thập niên 1970, công cuộc xây dựng CNXH nhận được sự giúp đỡ của Liên Xô đã đạt nhiều tiến bộ, ...
- Nửa sau thập niên 1970 và 1980, lâm vào suy thoái, khủng hoảng kinh tế - xã hội trầm trọng.

b) Sự mở rộng CNXH ở châu Á và khu vực Mỹ La-tinh

**Sự phát triển của CNXH ở châu Á*

Trung Quốc

- Sau CTTG thứ hai, năm 1949, Trung Quốc đã hoàn thành thắng lợi cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, kết thúc thời kì nô dịch và thống trị của đế quốc, phong kiến.
- Ngày 1-10-1949, nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa ra đời, Trung Quốc lựa chọn con đường đi lên CNXH.

Mông Cổ

Năm 1924, Cộng hòa Nhân dân Mông Cổ đã được thành lập. Sau CTTG thứ hai, Mông Cổ tiếp tục phát triển theo con đường XHCN.

Lào

Ngày 12-10-1945, nhân dân Lào giành chính quyền và tuyên bố độc lập. Sau năm 1975, Lào chuyển sang thời kì phát triển kinh tế - xã hội nhằm xây dựng đất nước hòa bình, độc lập thống nhất và XHCN.

Triều Tiên

Ngày 9-9-1948, Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Triều Tiên được thành lập. Sau Chiến tranh Triều Tiên (1950 – 1953), nhân dân Bắc Triều Tiên tiến thành công

Việt Nam

- Cách mạng Thánh Tám năm 1945 thắng lợi, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời (2-9-1945), Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời (2-9-1945), Việt Nam bước vào kỉ nguyên mới.
- Thời kì 1945-1975, từng bước xây dựng xã hội mới.
- Năm 1975, sự nghiệp cách mạng thành công, đất nước thống nhất, Việt Nam từng bước đi lên CNXH.

**Sự phát triển của CNXH ở khu vực Mỹ La-tinh*

- Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, phong trào giải phóng dân tộc ở Cu-ba ngày càng phát triển.
- Ngày 1-1-1959, chế độ độc tài Ba-ti-xta sụp đổ, nước Cộng hòa Cu-ba ra đời do Phi-đen Cát-xto-rô đứng đầu.
- Năm 1961, chính quyền Cách mạng Cu-ba thực hiện nhiều chính sách kinh tế, văn hóa, xã hội đi theo con đường XHCN.

c) Nguyên nhân khủng hoảng và sụp đổ của CNXH ở Đông Âu và Liên Xô

- Thứ nhất, do xây dựng mô hình CNXH tập trung quan liêu bao cấp, kế hoạch hóa có nhiều khiếm khuyết...
- Thứ hai, không bắt kịp sự phát triển của cách mạng khoa học công nghệ hiện đại dẫn tới trì trệ, khủng hoảng kéo dài ngày càng trầm trọng.
- Thứ ba, khi tiến hành cải tổ đã phạm nhiều sai lầm nghiêm trọng về đường lối, chủ trương.
- Thứ tư, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch với CNXH trong và ngoài nước, đặc biệt là âm mưu "diễn biến hòa bình", ...